

Tekst 1.

Na zachowanie¹
 Co bez przyjaciół za żywot? Więzienie,
 W którym niesmaczne żadne dobre mienie².
 Bo jeśli się co przeciw myśli stanie³,
 Już jako możesz, sam przechowaj⁴, panie!
 Nikt nie poradzi, nikt nie pożałuje;
 Takżeć, jeśli się dobrze poszańcuje⁵,
 Żaden się z tobą nie będzie radował,
 Sam sobie będziesz w komorze smakował.
 Co ludzi widzisz, wszystko podejrzani,
 W oczy cię chwali, a na stronie gani.
 Nie słyszysz prawdy, nie słyszysz przestrogi,
 Być wierę⁶ miały uróść na łbie rogi.
 Uchowaj Boże takiego żywota,
 Daj raczej miłość, a chocia⁷ mniej złota!

Jan Kochanowski

Zadanie 1. (2 p.)Sformułuj przesłanie Tekstu 1. w formie dwóch zdań złożonych.

Zadanie 2. (3 p.)

Wypisz z Tekstu 1. po jednym przykładzie trzech różnych środków poetyckich. Nazwij te środki.

przykład z Tekstu 1.	Środek poetycki
1.	
2.	
3.	

¹ zachowanie - poważanie u ludzi² niesmaczne żadne dobre mienie- dobre imię, uznanie innych ludzi nie smakuje, nie sprawia przyjemności³ przeciw myśli stanie - niezgodnie z planami⁴ sam przechowaj - sam to przemyśl⁵ jeśli się dobrze poszańcuje - jeśli ci się dobrze powiedzie⁶ być wierę - by tobie, jak sądzę⁷ chocia - chociaż

Zadanie 3. (2 p.)

Zapisz nazwę rodzaju literackiego reprezentowanego przez Tekst 1. oraz trzy cechy charakterystyczne dla tego rodzaju.

A. nazwa rodzaju literackiego _____

B. cechy rodzajowe:

- _____

- _____

- _____

Zadanie 4. (1 p.)

Zaznacz zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

A. W przyszłym tygodniu odbędą się zawody, ale nie weźmiemy w nich udziału.

B. Rano padał rześisty deszcz, więc chodniki były mokre.

C. Dziewczynka była bardzo ambitna dlatego chciała zdobyć pierwsze miejsce.

D. Obejrzeliśmy w kinie bardzo ciekawy film młodego reżysera.

Zadanie 5. (3 p.)

Dopisz do wyrazów wymienionych w tabeli ich synonim, antonim, który nie będzie zawierać części „nie”, a także wyraz pokrewny.

wyraz	synonim	antonim	wyraz pokrewny
entuzjazm			
współczucie			
wierność			

Zadanie 6. (2 p.)

Dopisz w formie równoważników zdania brakujące wydarzenia z utworu *Opowieści z Narnii*. Zachowaj chronologiczną kolejność wydarzeń.

1. Przyjazd dzieci do domu Profesora.

2.

3. Pierwsze spotkanie Edmunda z Białą Czarownicą.

4.

5.

6. Walka Piotra z wilkiem.

7.

8. Pokonanie Czarownicy.

9.

10. Powrót dzieci do domu Profesora.

Zadanie 7. (1 p.)

Zapisz nazwy bohaterów lektury *Opowieści z Narnii* na podstawie poniższych cytatów.

A. *Dziwna istota była wyższa trochę od Łucji. Od pasa w górę przypominała człowieka, ale jej nogi były nogami kozła.* _____

B. *(...) wysoka pani, bardziej wysoka niż najwyższa kobieta, jaką Edmund w życiu widział. Pani była również przykryta białym futrem(...)* _____

C. *(...) nie miałby ani metra wysokości, gdyby stanął wyprostowany. Ubrany był w kozuch z polarnego niedźwiedzia, a na głowie miał czerwony kaptur (...)* _____

Zadanie 8. (4 p.)

Tekst 2.

Dziewczynki uważnie śledziły tę scenę.

A. Wypisz z Tekstu 2. przykład:

- podmiotu _____

- orzeczenia _____

- okolicznika _____

- przydawki _____

- dopełnienia _____

B. Wypisz z Tekstu 2. związek rzędu.

Zadanie 9. (2 p.)

Zapisz związek frazeologiczny, jakim można określić relację między mężem a żoną w *Kamizelce* Bolesława Prusa. Uzasadnij jednym zdaniem swoją propozycję.

Zadanie 10. (3 p.)

Zredaguj zaproszenie na wystawę zabytkowych katarynek. Zachęć do przybycia, używając dwóch argumentów. Pamiętaj o poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.

Zadanie 11. (3 p.)

Ułóż zdania, w których zastosujesz rzeczownik *katarynka* w trzech różnych funkcjach:

A. podmiotu

B. dopełnienia

C. przydawki

Tekst 3.

Nic dwa razy się nie zdarza
i nie zdarzy. Z tej przyczyny
zrodziliśmy się bez wprawy
i pomrzemy bez rutyny.

Choćbyśmy uczniami byli
najtępszymi w szkole świata,
nie będziemy repetować
żadnej zimy ani lata.

Żaden dzień się nie powtórzy,
nie ma dwóch podobnych nocy,
dwóch tych samych pocałunków,
dwóch jednakich spojrzeń w oczy.

Wczoraj, kiedy twoje imię
ktoś wymówił przy mnie głośno,
tak mi było, jakby róża
przez otwarte wpadła okno.

Dziś, kiedy jesteśmy razem,
odwróciłam twarz ku ścianie.
Róża? Jak wygląda róża?
Czy to kwiat? A może kamień?

Czemu ty się, zła godzino,
z niepotrzebnym mieszasz lękiem?
Jesteś - a więc musisz minąć.
Miniesz - a więc to jest piękne.

Uśmiechnięci, współobjęci
spróbujemy szukać zgody,
choć różniemy się od siebie
jak dwie krople czystej wody.

Wisława Szymborska, *Nic dwa razy*

Zadanie 12. (1 p.)

Wyjaśnij tytuł Tekstu 3.

Zadanie 13. (3 p.)

Wypisz z Tekstu 3. po dwa przykłady:

zaimków – _____

przymków – _____

spójników – _____

Zadanie 14. (2 p.)

Zapisz nazwiska głównych bohaterów *Zemsty*. Uzasadnij, dlaczego właśnie takie nazwisko otrzymał bohater, podając konkretną sytuację z lektury.

A. Maciej - _____

Uzasadnienie - _____

B. Rejent - _____

Uzasadnienie - _____

Zadanie 15. (2 p.)

Wyjaśnij tytuł utworu *Zemsta*. Przywołaj dwie sytuacje z lektury, które uzasadnią nadanie takiego tytułu.

Tekst 4.

Wdzięczność ludzi, wielkość świata –

Każdy siebie ma na względzie,

A drugiego za narzędzie,

Póki dobre – cacko, złoto:

Jak zepsute – ruszaj w błoto.

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Zadanie 16. (2 p.)

Napisz, kto w *Zemście* (Tekst 4.) wypowiada powyższe słowa? Wyjaśnij ich sens w kontekście całego utworu.

Zadanie 17. (1 p.)

Podziel podkreślony w Tekście 4. wyraz na:

litery: _____

głoski: _____

sylaby: _____

Zadanie 18. (2 p.)

Oceń prawdziwość sformułowań 1-5 w odniesieniu do utworu Stefana Żeromskiego *Szyfrowe prace*, wpisując przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli Prawda/Falsz.

	Informacja	Prawda	Falsz
1.	Marcin Borowicz zauroczony był Anną Stogowską.		
2.	Bohaterowie mogli swobodnie mówić w języku ojczystym w szkole.		
3.	Bernard Zygiec recytował <i>Pana Tadeusza</i> .		
4.	Tytuł nawiązuje do lekcji języka polskiego, podczas której rozmawiano o Syzyfie.		
5.	<i>Kawka</i> to pseudonim Rudolfa Leima.		

Zadanie 19. (3 p.)

Zredaguj trzy różne informacje o Marcinie Borowiczu, bohaterze *Szyzyfowych prac*, zgodne z treścią utworu, w formie:

- równoważnika zdania _____

- zdania pojedynczego _____

- zdania złożonego _____

Zadanie 20. (1 p.)

Wyrazy akcentowane na trzecią sylabę od końca znajdują się w szeregu:

- A. zakupilibyśmy, czterysta, szkoła.
- B. gramatyka, uniwersytet, program.
- C. poznałby, wizerunek, szczegół.
- D. matematyka, siedemset, wydaliście.

Zadanie 21. (2 p.)

Uzasadnij pisownię wyrazów **książka**, **duch**, wpisując do tabeli inną ich formę lub wyraz pokrewny. Zapisz w trzeciej kolumnie przykład innego wyrazu, którego pisownia ilustruje taką samą zasadę ortograficzną.

wyraz	inna forma lub wyraz pokrewny	przykład innego wyrazu ilustrujący tę samą zasadę
książka		
duch		

Zadanie 22. (1 p.)

Zapisz jedno podobieństwo i jedną różnicę pomiędzy utworem Aleksandra Fredry *Zemsta* i utworem Stefana Żeromskiego *Szyzyfowe prace*.

- podobieństwo _____

- różnica _____

Zadanie 23. (3 p.)

Połącz podane frazeologizmy z zaproponowanymi przez siebie bohaterami lektur konkursowych, wpisując imię/nazwę bohatera oraz autora i tytuł lektury. Uzasadnij swój wybór.

frazeologizm	bohater	autor i tytuł lektury	uzasadnienie
czarna owca			
być komuś solą w oku			
smalić cholewki			

Zadanie 24. (11 p.)

W imieniu bohatera wybranej lektury konkursowej napisz list (10-14 zdań) do innej postaci literackiej, w którym przedstawisz swoje stanowisko w ważnej dla Ciebie sprawie.

Pamiętaj o wyróżnikach listu oraz poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej swojej wypowiedzi.
